

PAŽYMA Nr. NV- 2022-04-08		2022-04-08 Nr. NV-912	
VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-22-501 TAIS-22-4600		DĖL VYRIAUSYBĖS 2004 M. BIRŽELIO 8 D. NUTARIMO NR. 695 „DĖL STATISTINĖS INFORMACIJOS APIE VAIKUS RODIKLIŲ SĄRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKAITIMO	
		Rengėjas	Svarstyta
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	☐ Taip ☒ Ne	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM)	Nesvarstyta
		Siūloma Svarstyti: ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis (A dalis)	

DALYKINIS VERTINIMAS	Siūlomos pagrįstos priemonės, kurios padės išspręsti nustatytą problemą	Taip
	Siūlomas sprendimas pagrįstas įrodymais (duomenimis, faktine informacija)	Taip
	Teisės akto projektas parengtas laikantis Vyriausybės darbo reglamento reikalavimų dėl derinimo subjektų, terminų, projekto lydimosios medžiagos	Taip
	Teisėkūros procesas buvo įtraukus, užtikrinant tinkamą suinteresuotų asmenų informavimą ir dalyvavimo sąlygas	Taip
TEISINIS VERTINIMAS – TEISĖS GRUPĖS PASTABOS	☐ Esminės ☒ Vertinamojo / tikslinamojo pobūdžio ☐ Redakcinio pobūdžio ir (ar) teisės technikos ☐ Pastabų nėra	

PROJEKTO TIKSLAS	Patikslinti statistinės informacijos apie vaikus rodiklių sąrašą, į jį įtraukiant papildomus rodiklius, kurie svarbūs vaiko teisių įgyvendinimo ir apsaugos stebėsenai šalyje.
SPRENDŽIAMA PROBLEMA	Šiuo metu renkama statistinė informacija yra labiau orientuota į kiekybinius rodiklius, kurių nepakanka, siekiant tinkamai įvertinti vaiko teisių apsaugos būklę ir laiku priimti reikiamus sprendimus dėl vaiko teisių apsaugos sistemos tobulinimo ar įvertinti priimtų sprendimų poveikį šiai sistemai.

POREIKĮ KEISTI REGULIAVIMĄ INDIKUOJANTYS SUBJEKTAI IR (AR) ŠALTINIAI	DUOMENYS / ĮRODYMAI
☒ JT Vaiko teisių komiteto pastabos dėl JT Vaiko teisių konvencijos įgyvendinimo ataskaitos ☒ Praktinės taikymo problemos	☒ JT Vaiko teisių komitetas baigiamosiose pastabose Lietuvai dėl III-IV jungtinės JT Vaiko teisių konvencijos įgyvendinimo ataskaitos yra nurodęs būtinybę užtikrinti, kad visi apie vaikus renkami duomenys būtų suskirstyti pagal amžiaus grupes, lytį, etninę kilmę, socialinę ir ekonominę padėtį, kaimo ir miesto vietas ir pagal vaikų grupes, kuriems reikalinga speciali apsauga, siekiant išsamiai ištirti visų vaikų padėtį; sukuriant duomenų apie nesimokančių ir mokyklos nelankančių vaikų iki 18 m. kaupimo sistemą ir ištirti, kokios pagrindinės šio reiškinio priežastys.

SIŪLomos PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS
Siūlymas rinkti ir kaupti papildomus ar detalesnius statistinius duomenis apie vaikus yra aktualus ir vertintinas teigiamai. Šių duomenų rinkimas ir kaupimas turėtų sudaryti prielaidas įvairesniais pjūviais analizuoti tiek bendrą vaiko teisių situaciją, tiek atskirose srityse. Svarstyta, ar nebūtų tikslinga numatyti galimybę daugiau renkamų duomenų suskirstyti pagal savivaldybes. Tokie duomenys, kaip, pvz., duomenys apie vaikus, mirusius nuo tyčinių sužalojimų (savižudybių); namų ūkių, auginančių vaikus, materialinį nepriteklį; vaikų profilaktinius skiepėjimus; vaikų sergamumą tuberkulioze; vaikus, piktnaudžiaujančius alkoholiu, narkotinėmis, toksinėmis medžiagomis; vaikus, ugdomus pagal ikimokyklinio / priešmokyklinio ugdymo programas; nelegaliai įdarbintus nepilnamečius; vaikus, augančius šeimose, kurioms teikiama socialinė priežiūra; pranešimus apie galimą smurtą prieš vaikus; šeimas, kurių vaikams nustatyta globa (rūpyba) ar pan., gali būti aktualūs vertinant situaciją ir priežastis ne tik valstybės mastu, bet ir pagal atskirus regionus.

savivaldybes. Tai pagelbėtų ne tik valstybės institucijoms, bet ir savivaldybėms priimti savalaikius sprendimus situacijai gerinti.

Reaguojant į JT Vaiko teisių komiteto rekomendacijas dėl visų išsamių duomenų, įskaitant ir etninę vaiko kilmę, rinkimo bei į Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos pastabą, rengėjams siūlytume dar kartą įvertinti galimybę rinkti duomenis apie vaikų etninę kilmę arba bent jau neatsisakyti duomenų rinkimo apie vaikų pilietybę.

Projekte siūloma:

- Papildyti / patikslinti statistinės informacijos apie vaikus sąrašą, į jį įtraukiant naujus ar išsamesnius rodiklius, susijusius su: galimais vaiko teisių pažeidimais; vaikais, galimai patyrusiais smurtą; vaikais, tapusiais prekybos žmonėmis, aukomis; vaikais, augančiais su motinomis laisvės atėmimo vietose; vaikais, kuriems taikoma minimali / vidutinė priežiūra; mokiniais, įgijusiais pagrindinį išsilavinimą ir tais pačiais metais tęsiančiais mokslą; vaikais, ugdomais šeimose; negalią turinčiais vaikais, ugdomais įtraukiuoju būdu bendros paskirties švietimo įstaigose; įvairinamais vaikais, atitinkančiais specialiuosius kriterijus; paskelbtomis dingusių vaikų paieškomis; nelydimais nepilnamečiais užsieniečiais; šeimomis ir vaikais, kuriems teikiama socialinė priežiūra / taikoma atvejo vadyba ir kt.
- Atnaujinti institucijų, teikiančių statistinius duomenis, sąrašą, į jį įtraukiant Higienos institutą, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybą, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentą, Nacionalinę švietimo agentūrą, Valstybinę darbo inspekciją, Informatikos ir ryšių departamentą, Kalėjimų departamentą, Migracijos departamentą, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybą.
- Atlikti kitus pakeitimus, siekiant suderinti sąraše vartojamas sąvokas su kituose teisės aktuose vartojamomis sąvokomis ir kt.

SPRENDIMO ĮGYVENDINIMO KAŠTAI

Papildomos administracinės, prisitaikymo ar kitos galimos naštos ūkio subjektams, papildomi kaštai dėl siūlomų priemonių įgyvendinimo nenumatomi.

SPRENDIMO ĮGYVENDINIMO NAUDOS

Pritarus projektui, bus sudarytos sąlygos orientuotis į tikslesnę situaciją atspindinčius rodiklius bei jų parametrus, dėl ko renkama statistinė informacija bus aiškesnė, išsamesnė, analizuojama įvairesniais pjūviais ir vertingesnė, priimant sprendimus, susijusius su vaiko teisių apsauga bei jos įgyvendinimu.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Dėl siūlomų sprendimų viešosios konsultacijos nevykdytos, tačiau į projekto rengimo ir derinimo procesą buvo įtrauktas platus suinteresuotų institucijų ratas.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas derintas (3 kartus), suderintas su TM, VRM, ŠMSM, Lietuvos statistikos departamentu, Nacionaline teismų administracija, Nacionaline švietimo agentūra, Valstybine darbo inspekcija, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, Higienos institutu, Kalėjimų departamentu, Informatikos ir ryšių departamentu, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba (VVTAĮT), patikslinta pagal dalį Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos pastabų.

Siūloma Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos pastabas, į kurias neatsižvelgta, aptarti tarpinstituciniame pasitarime.

Atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022-03-29 išvadoje Nr. NV-793 pateiktą pastabą, rengėjams siūloma suderinti projektą su FM.

Likusios nesuderintos pastabos ir pasiūlymai

Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos pasiūlymai, į kuriuos neatsižvelgta (pateikiama derinimo pažyma):

- 1) Siūloma įvertinti projekto atitiktį JT Vaiko teisių komiteto rekomendacijai dėl visų išsamių duomenų, įskaitant ir etninę vaiko kilmę, rinkimo (*SADM: vaiko tautybė nėra gimimo įrašė nurodyti privalomas aspektas, todėl toks neapibrėžtumas apsunkintų renkamų duomenų patikimumą*).
- 2) Atskirti statistinius duomenis apie vaikus, pabėgusius iš socializacijos centrų ir iš globos įstaigų (*SADM: šiuo metu ieškomų asmenų, neatpažintų lavonų ir nežinomų bejėgių asmenų žinybiniame registre šie duomenys atskirai nėra tvarkomi. Toks pakeitimas pareikalautų papildomų registro funkcionalumų diegimo, todėl siūloma dėl šių duomenų tobulinimo diskutuoti ateityje*).

	<p>3) Papildyti nauju rodikliu dėl vaikų, kurių tėvai (vienas iš tėvų) atlieka laisvės atėmimo bausmę pataisos įstaigose (<i>SADM: svarstyti kuri įstaiga turėtų disponuoti šia informacija pilna apimtimi. Šiuo metu VVTAIT tokius duomenis renka tik per vaiko atskyrimą nuo tėvų / valdžios ribojimą, o įkalinimo įstaigoms jų funkcijoms atlikti šie duomenys neaktualūs. Siūloma klausimą svarstyti ateityje, išgryninant rinkimo tikslus, apimtį, subjektus</i>).</p> <p>4) Keisti „nepilnamečio“ sąvoką į „vaiko“ sąvoką (<i>SADM: projekte sąvokos vartojamos taip, kaip galiojančiuose teisės aktuose, su kurių reguliavimo sritimi rodikliai yra susiję – nepilnamečio sąvoka išimtinai vartojama tik rodikliams, susijusiems su baudžiamąja ir migracijos teise</i>).</p>
--	--

PAŽYMĄ PARENGĖ	<i>Daiva Buivydaite-Garbštienė</i>
	<i>Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupė, patarėja</i>